

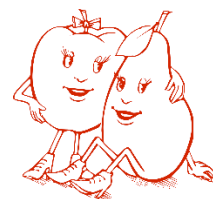
. Podatki o publikaciji

Izdaja: Inštitut za hmeljarstvo in pivovarstvo Slovenije,
Cesta Žalskega tabora 2, 3310 Žalec

Urednica: Alenka Ferlež Rus

E-pošta uredništva: alenka.ferlez-rus@ihps.si

Uredniški odbor: Alenka Ferlež Rus, dr. Magda Rak Cizej, dr. Sebastjan Radišek,
Gregor Leskošek

ISSN 2536-233X (za spletno izdajo)

Letnik 32, št. 16

25. maj 2023

VARSTVO JABLAN IN HRUŠK

Na območju Celjske in Koroške regije je jablana povprečno na opazovane lokacije in sorte v **fenološki fazi BBCH 71 -72**, ko so plodiči veliki nad 10 mm in dosegaajo premer do 20 mm, pri posameznih sortah (Idared, Carjevič...) pa že presegajo premer 20 mm. V fenološki fazi BBCH 72 so tudi hruške.

Škrlup in pepelasta plesen jablan

V obdobju med 16. in 18. majem je na sadjarskih lokacijah padlo od 17 do 40 mm dežje in na vseh lokacijah so bili izpolnjeni pogoji za močno okužbo. Pogoji za okužbo so bili na lokaciji Bistrica ob Sotli, Braslovče in Črnova izpolnjeni tudi med 19. in 20. majem, ko je padlo med 2 in 7 mm dežja.

Ob izpolnjenih pogojih za okužbo smo med 16. in 20. majem na lovilcu spor zabeležili le manjše število spor, na objektnih stekelcih pa so bile prisotne samo posamične spore. Povsem razgradilo se je tudi lanskoletno listje. Zato menimo, da se obdobje nevarnosti za primarne okužb s škrlupom zaključuje in da te ob padavinah niso več mogoče.

Še vedno pazite na razmike med škropljenji in jih prilagodite količini padavin. V primeru, ko pade več kot 25 mm dežja predvidevamo, da je fungicidna obloga sprana in je potrebno škropljenje pred naslednjimi padavinami ponoviti. V nasadih, kjer škrlupa ne najdete lahko razmike med škropljenji podaljšate na 10 do 14 dni.

Zaščita plodov s kontaktnimi fungicidi je zelo pomembna še posebno tam, kjer so na listih pege in je nevarnost sekundarnih okužb velika. **V nasadih, kjer so na listih prisotne pege posrbite, da bodo plodovi stalno zaščiteni s fungicidno oblogo in nadaljujte s preventivno zaščito plodov** ter še enkrat uporabite pripravke na osnovi a.s. ditianon: **Delan Pro** (2,5 L/ha), **Alcoban** (0,75kg/ha) ali **Delan 700 WG** (0,75 kg/ha).

V nasadih, kjer ne najdete peg škrlupa, dajte prednost kontaktnim fungicidom osnovi a.s. kaptan: **Captan 80 WG** (2kg/ha) **Merpan 80 WDG** (1,88 kg/ha), **Orthocide 80 WG** (2 kg/ha), **Scab 80 WG** (1,9 kg/ha), **Scab 480 SC** (3,13 L/ha) ali **Merplus** (2 L/ha – letos se ne trži). Lahko uporabite tudi pripravek na osnovi a.s. dodin **Syllit 400 SC** (1,9 L/ha).

Opozorilo: Sredstva Syllit 400 SC se ne sme mešati z močljivimi žvepli, bordojsko brozgo, s sredstvi, ki vsebujejo aktivne snovi kaptan, fenoksikarb, cink ali baker, apno, s sredstvi alkalne pH reakcije ter foliarnimi gnojili na osnovi morskih alg, cinka ali bakra. O možnostih mešanja z drugimi fitofarmacevtskimi sredstvi se je treba posvetovati z imetnikom registracije oziroma zastopnikom.

V ekološki pridelavi se lahko uporabi pripravek **Curatio** – žvepleno apnena brozga, ki deluje tudi na jablanovo pepelovko in ima dovoljenje za nujne primere, smejo ga uporabiti samo poklicni pridelovalci, ki so registrirani za ekološko pridelavo.

V nasadih, kjer opazate močnejši pojav **jablanove pepelovke** svetujem dodajanje pripravkov kot sta: **Luna experience** (0,75 L/ha) ali **Sercadis** (0,25 L/ha). Sercadis se uporablja tudi za zmanjšanje okužb

Obvestila sadjarjem

jablanovega in hruševega škrlupa (0,25 – 0,3 L/ha). V kombinaciji s kontaktnim fungicidom lahko uporabite tudi pripravek **Sercadis plus**, ki deluje hkrati na škrlup in pepelasto plesen. Za zatiranje jablanove pepelovke lahko uporabite tudi pripravek **Topas 100 EC** (0,5 L/ha). Prav tako bi bila smiselna uporaba kombinacije kontaktnih fungicidov in registriranih pripravkov na osnovi strobilurinov kot so: **Stroby WG** (0,2 kg/ha), **Zato 50 WG** (0,15 kg/ha) ali **Tercel** (2,5 kg/ha), ki pa se v letošnjem letu ne tržijo.

V ostalih nasadi za zmanjšanje infekcijskega potenciala dodajate enega od pripravkov na osnovi močljivega žvepla kot so: **Cosan**, **Pepelin**, **Kumulus DF**, **Microthiol special**, **Microthiol disperss**, **Thiovit jet**, **Vindex 80 WG**, **Sulfar** ali **Azumo WG** (od BBCH 69), v odmerku 3 kg/ha oz. 3L/ha.

Enaka strategija škropljenja proti škrlupu in pepelasti plesni velja tudi za hruške.

Jabolčni zavijač, ameriški kapar

Ulovi metuljkov jabolčnega zavijača na feromonskih vabah so trenutno maloštevilčni in na vseh opazovanih lokacijah pod pragom škodljivosti. Ob dvigu temperatur zraka v zadnji dekadi maja pričakujemo v naslednjih dneh tudi hitrejši razvoj. Od 20. maja dalje tudi večerne temperature zraka presegajo 15 °C, kar ustvarja pogoje za parjenje in odlaganje jajčec.

Za zmanjšanje številčnosti populacije jabolčnega zavijača, kakor tudi ličink ameriškega kaparja, lahko v naslednjih sedmih dneh uporabite pripravek **Harpun** (1L/ha). Sredstvo deluje zgolj na jajčeca jabolčnega zavijača.

Čas za **prvo škropljenje proti jabolčnemu zavijaču s pripravkom Coragen** ali **Voliam** (odmerk: 18 mL/hL, pri tem najvišji dovoljen odmerek pri enem škropljenju jablan ne sme presegati 270 mL pripravka/ha) bo **od prvem juniju dalje**, o čemer vas bomo še obveščali. Prav tako do takrat za zmanjševanje populacije jabolčnega zavijača tudi čas za uporabo pripravka **Exirel** (odmerek: 50-60 mL/hL oz. največ 0,9 L/ha). Oba pripravka delujeta tako na jajčeca kot izlegajoče ličinke -gosenice.

Poleg kemičnih insketicidov priporočamo za slabljenje populacije jabolčnega zavijača tudi dodajanje granuloznega virusa **Madex max** ali **Carpovirusine**.

Uši

Redno pregledujte nasade na prisotnost krvave ter mokaste in zelene jablanove uši, kajti vremenske razmer bodo zelo ugodne za njihov razvoj. Ob preseganju praga škodljivosti opravite škropljenje z enim od registriranih pripravkov za njihovo obvladovanje (glej obvestilo 15.5.2023)

Toča

V primeru toče opravite škropljenje s pripravki na osnovi aktive snovi kaptan kot so: **Captan 80 WG**, **Merpan 80 WDG**, **Orthocide 80 WG**, **Scab 80 WG** ali **Scab 480 SC**.